

Streszczenie pracy doktorskiej

Dysertacja stanowi opis budowania tożsamości regionalnej w wybranych tekstach kultury sardyńskiej. Jako główny obszar analizy posłużyła mi kinematografia sardyńska oraz adaptacje literatury sardyńskiej, przede wszystkim prozy Grazii Deleddy. Problematyka tożsamości regionalnej, została przedstawiona z szerszej perspektywy metodologicznej, zarówno socjologicznej, historycznej, psychologicznej, socjologicznej, jak i etnograficznej, w której takie elementy jak strój, zwyczaje czy obyczaje składają się na podstawowe czynniki tożsamości regionalnej. Jak starałam się wykazać w niniejszej pracy, tożsamość sardyńska stanowi element prawie każdego dzieła literackiego i filmowego powstałego na Sardynii. Sardyńczycy w większości decydują się na bezpośrednie podkreślenie owej „sardyńskości”: języka, kultury, tradycji, stylu życia.

Niniejsza praca została podzielona na pięć części. Pierwszy rozdział poświęcony jest pojęciom regionu, regionalizmu oraz tożsamości regionalnej. Żeby lepiej zrozumieć pojęcie regionalizmu, należało spojrzeć na historię całego kraju. Dlatego kolejna część pracy doktorskiej poświęcona jest historycznej kwestii regionów we Włoszech. W rozdziale trzecim została przedstawiona historia Sardynii w kontekście regionalizmu. Początków ukazywania cech tożsamościowych w kinie i literaturze sardyńskiej należy szukać w prozie Grazii Deleddy, sardyńskiej noblistki. Dlatego dokonałam analizy literackiej tożsamości regionalnej w wybranej prozie Grazii Deleddy oraz jej adaptacjach filmowych.

W kolejnej części odniosłam się do istotnego dla Sardynii szczególnie lat 60. 60. problemu bandytyzmu. W tym kontekście powstały dwa filmy, które nadal uważane są za arcydzieła kina o Sardynii: *Bandyci z Orgosolo*, (1960, reż. Vittorio De Seta) oraz ekranizacja powieści Gavina Leddy *We władzy ojca* braci Paola i Vittoria Tavianich (1977).

Zjawisko bandytyzmu spowodowało zainteresowanie Sardynią reżyserów „z zewnątrz”, czyli spoza wyspy. Tym samym Sardyńczycy w wyobrażeniu chociażby Włochów jawił się jako lud daleko, odległy i prymitywny. Następne dekady w kinie sardyńskim próbowały zmierzyć się ze stereotypami i twórcy na Sardynii postanowili stworzyć Nowe Kino Sardyńskie. Każdy z jego autorów posiada swój styl i proponuje alternatywne podejście do tożsamości regionalnej Sardyńczyków. Niemniej można wyróżnić wspólne elementy takie jak: lokalne problemy mieszkańców, użycie języka sardyńskiego, stereotypy na temat wyspiarzy czy pokazanie biedniejszych dzielnic Cagliari – stolicy regionu. Lokalny krajobraz sardyński jest nieodłącznym elementem kina sardyńskiego i o Sardynii. W niniejszej dysertacji rozdział piąty poświęcam reżyserowi Salvatore Mereu i analizie jego dwóch filmów *Ballo a tre passi* oraz *Bellas Mariposas*, jako przykładom filmów *Nowego Kina Sardyńskiego*.

4.03.2021
Ewa Borsak